TRIVIS - SŠ veřejnoprávní Brno, s.r.o.

Veveří 95, Brno – střed, 602 00

Krizový plán
pro školní rok 2026/2027

Postupy při řešení krizových situací a rizikového chování žáků

Vypracovala: Mgr. Bc. Martina Havlíčková
Výchovná poradkyně, školní metodik prevence

Obsah:

1. Úvod

2. Řešení případů šikany mezi žáky

3. Řešení případů souvisejících s užíváním návykových látek v prostředí školy a školských zařízení

4. Řešení případů záškoláctví

5. Řešení případů souvisejících se škodou na majetku

6. Řešení případů souvisejících se sebepoškozováním

1. Úvod

Ve školním prostředí se setkáváme s mnohými negativními projevy chování. Mezi nejčastější sociálně patologické jevy patří:

- agresivita a šikanovaní
- užívání návykových látek
- záškoláctví
- způsobení škod na majetku
- sebepoškozování

Prevence negativního chování je zakotvena ve **Školním řádu a zároveň v Minimálním preventivním programu**. Ten je každý rok aktualizován dle potřeb školy a žáků.
V případě zjištění výskytu sociálně patologických jevů je vše neprodleně nahlášeno řediteli školy **PhDr. Lubošovi Kudličkovi.**

2. Řešení případů šikany mezi žáky

(Zpracováno dle Metodického pokynu MŠMT č. j. 24 246/2008-6)
Odhalení šikany bývá obtížné. Strach vytváří obvykle prostředí „solidarity" agresorů i postižených. Účinné a bezpečné vyšetření šikany vychází z kvalifikovaného odhadu stadia a formy šikanování.
Rozdílné je vyšetřování počátečních a pokročilých stádií šikanování. U nové formy šikany, kyberšikany, je obzvlášť obtížné ji odhalit.

Postup při řešení šikanování

a) Vyšetřování počáteční šikany

1. Rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili a s obětí (obětmi).
2. Nalezení vhodných svědku.
3. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (**NE konfrontace** obětí a agresorů).
4. Zajištění ochrany obětem.
5. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi.
6. Ze všech jednání musí být vyhotoven zápis s podpisy zúčastněných.
7. Pro potrestání agresora využití výchovných opatření – viz školní řád.

b) Pokročilá šikana

1. Bezprostřední záchrana oběti.
2. Domluva pedagogických pracovníku na spolupráci a postupu vyšetřování.
3. Zabránění domluvy agresorů.
4. Pomoc a podpora oběti.
5. Nahlášení Policii ČR.
6. Vlastní vyšetřování.
7. Ze všech jednání musí být vyhotoven **zápis s podpisy zúčastněných**.

8. Pro potrestání agresora využití výchovných opatření dle školního řádu a metodického pokynu pro omlouvání absence

Jednání s rodiči agresora

1. Přítomnost více zástupců školy (např. ředitel školy, třídní učitel, výchovný poradce, metodik prevence).
2. Domluva pedagogických pracovníku na spolupráci a postupu vyšetřování.
3. Jednání vést tak, abychom rodiče proti sobě nepopudili.
4. Snaha dospět ke vzájemné spolupráci při řešení.
5. Z jednání vyhotovení zápisu s podpisy zúčastněných.

Jednání s rodiči oběti:

1. Ubezpečit o snaze dítě ochránit.
2. Upozornit, že se jedná o dlouhodobý proces.
3. Z jednání vyhotovení zápisu s podpisy zúčastněných.
4. Při pokročilých, brutálních a kriminálních šikanách spolupráce zejména s pedagogicko-psychologickou poradnou, orgánem sociálně-právní ochrany dítěte a Policií ČR.
5. V případě negativních dopadu na oběť zprostředkovat péči pedagogicko-psychologické poradny, klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů atd.

3. Řešení případů souvisejících s užíváním návykových látek v prostředí školy a školských zařízení

Všem osobám je v prostorách školy **zakázáno** užívat návykové látky (alkohol, omamné látky, psychotropní látky a ostatní látky způsobilé ovlivnit psychiku člověka nebo jeho ovládací nebo rozpoznávací schopnosti nebo sociální chování).

Škola vytváří podmínky pro předcházení výskytu případů užívání návykových látek v prostorách školy v době vyučování, včetně školních i mimoškolních činností. Je nutné vymezit zákaz užívání těchto látek a nošení do školy i na školní akce. Škola informuje studenty i rodiče o působení omamných a psychotropních látek.

Používání omamných a psychotropních látek (OPL) osobami mladšími 18 let je v ČR považováno za nebezpečné chování. Každý, kdo se ho dopouští, má nárok na pomoc orgánu sociálně – právní ochrany dětí.

a) Tabákové výrobky

Ve vnitřních i vnějších prostorách školy je kouření zakázáno grafickou značkou zákaz kouření.

1. Při přistižení žáka je primárně nutné mu zabránit další konzumaci.
2. Tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit.
3. Pedagogický pracovník o události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka (odkud a od koho). Záznam založí školní metodik prevence do své agendy.
4. Třídní učitel informuje zákonného zástupce o porušení zákazu kouření.
5. Při opakování vyrozumí škola orgán sociálně – právní ochrany obce s rozšířenou působností.

6. Z konzumace tabákových výrobku ve škole jsou vyvozeny sankce stanovené školním řádem.

b) Alkohol

V prostorách školy v době vyučování i na všech akcích školou pořádaných je zákaz konzumace alkoholu. Podávání alkoholu osobám mladším 18 let muže být trestním činem nebo přestupkem.

1. Při přistižení žáka je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Alkohol je třeba odebrat a zajistit.
3. Pedagogický pracovník posoudí, zda žáku nehrozí nějaké nebezpečí.
4. V případě, že je ohrožen na zdraví a životě volá lékařskou službu první pomoci.
5. Jestliže nebezpečí nehrozí, sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka (odkud a od koho).
6. V případě, že žák není schopný pokračovat ve výuce, vyrozumí škola zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl.
7. V případě nedostupnosti zákonného zástupce, vyrozumí škola orgán sociálně - právní ochrany dítěte s rozšířenou působností a vyčká jeho pokynu. Muže vyžádat pomoc.
8. Zákonnému zástupci škola oznámí konzumaci dítětem, i když je schopno výuky.
9. Při opakování splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně – právní ochrany dítěte.
10. Škola v zájmu dítěte a jeho zástupce může informovat o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
11. Z konzumace alkoholu ve škole jsou vyvozeny sankce stanovené školním řádem.

Nález alkoholu ve škole

- **v prostorách školy:**

1. nepodrobuje se žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury
2. oznámení vedení školy
3. uložení u vedení školy pro případ důkazů
4. stručný záznam (třídní učitel a metodik prevence, uložen u MP)

- **u žáka:**

1. nepodrobuje se žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury
2. oznámení vedení školy
3. uložení u vedení školy
4. záznam, s vyjádřením žáka školy (datum, místo, čas, jméno žáka a podpis žáka), v případě, že odmítne, uvede pracovník školy tuto skutečnost do zápisu, při záznamu minimálně dva účastníci z řad pedagogu, založení do agendy
5. vyrozumění zákonného zástupce, v případě opakování – oznámení na sociálně – právní odbor
6. v případě, že alkohol obsahuje i jiné příměsi, předat tekutinu přivolanému lékaři

c) Omamné a psychotropní látky

Zakázána je výroba, distribuce, přechovávání, šíření i propagace omamných a psychotropních látek, bez ohledu na věk a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo. Zakázané je i navádění k užívání těchto látek.

1. Zákaz užívání, distribuce a přechovávání OPL, zákaz vstupu pod jejich vlivem do školy. Školním řádem jsou stanoveny sankce za porušení zákazu.
2. Ten, kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin nedovolené výroby a držení, se sám vystavuje trestnímu stíhání, když vše neoznámí Policii ČR.

Konzumace OPL ve škole

1. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci OPL v prostorách školy nebo v době školního vyučování nebo v rámci akcí školou pořádaných je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Návykovou látku odebrat a zajistit ji, aby nedošlo k další konzumaci.
3. Pedagogický pracovník posoudí, zda žáku nehrozí nějaké nebezpečí.
4. V případě, že nebezpečí pod vlivem OPL ohrožuje žáku život, zajistí škola nezbytnou pomoc přivoláním rychlé lékařské pomoci – linka 155.
5. Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, zajistí pedagog vyjádření žáka (písemný protokol). Vyrozumí vedení školy.
6. V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
7. Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně – právní ochrany a vyčká jeho pokynu a vyžádá si pomoc.
8. Zákonnému zástupci škola oznámí skutečnost, že žák konzumoval OPL i v případě, že je žák schopen výuky.
9. Současně splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně – právní ochrany dítěte.
10. V případě zájmu zákonného zástupce, poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
11. Z konzumace OPL ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem. Je třeba rozlišit uživatele nebo distributora. Konzument je nebezpečný jenom sám sobě a distributor všem. Distribuce je trestním činem, konzumace porušením školního řádu.
12. Navádění jiných žáku k užívání návykových látek je považováno rovněž za nebezpečné a protiprávní jednání.

Distribuce OPL ve škole

1. Distribuce OPL je považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a muže být kvalifikována jako trestní čin. Množství není rozhodující.
2. Přechovávání OPL je také protiprávní jednání. Množství, které má žák u sebe, je rozhodující pro to, aby bylo toto jednání specifikováno jako přestupek (menší množství) nebo jako trestný čin (více než málo).
3. Jestliže má pracovník školy podezření, že došlo k distribuci OPL ve škole, oznámí tuto skutečnost Městskému oddělení Policie ČR.
4. Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola zákonné zástupce a orgán sociálně – právní ochrany obce s rozšířenou působností.

Nález OPL:

a) v prostorách školy

<u>V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy látku, kterou považují za OPL, je postupováno takto:</u>

1. Látka se nepodrobuje žádnému testu
2. O nálezu je ihned uvědomeno vedení školy

3. Za přítomnosti dalšího pracovníka školy vloží látku do obálky, napíše datum, čas a místo nálezu. Obálku přelepí, opatří razítkem školy a svým podpisem a uchovají ji do školního trezoru.
4. O nálezu vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.

b) u žáka

- **Nález**

  Při nálezu u některého žáka se postupuje takto:

1. Zabavená látka se nepodrobuje žádnému testu na složení.
2. Ihned informovat vedení školy.
3. O nálezu sepsat stručný záznam: datum, místo a čas nálezu, jméno žáka. Zápis žák podepíše. V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomna ředitel školy nebo jeho zástupce.
4. O nálezu se vyrozumí Policie ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky a informuje zákonného zástupce žáka.
5. V případě, že se látka našla u žáka, který se jí intoxikoval, předá se zajištěná látka přivolanému lékaři. Usnadní to léčbu.

- **Podezření**

  V případě podezření, že některý žák má u sebe nějakou OPL, postupuje se takto:

1. Jedná se o podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku – řešení spadá do kompetence Policie ČR.
2. Vyrozumět Policii ČR, zkonzultovat postup a informovat zákonného zástupce.
3. Žáka izolovat a do příjezdu Policie ho mít pod dohledem. Nesmí se v žádném případě provádět osobní prohlídka ani prohlídka jeho věcí.

Postup školy při zjištění zneužívání návykových látek nebo jejich přechovávání

a) žák je pod vlivem

- Je-li žák pod vlivem drog a jeho život je jednoznačně ohrožen:

a) zavolat záchrannou službu a nechat žáka odvést do nemocnice
b) informovat okamžitě rodiče o dané situaci
c) přivolat rodiče do školy a dohodnout se na dalším postupu
d) doporučit rodičům, aby vyhledali odborníka a informovali se o léčbě
e) vysvětlit rodičům nutnost léčby, důležitá je motivace k léčbě

- Je-li žák pod vlivem drog a jeho život není jednoznačně ohrožen:

a) předběžně zjistit o jakou drogu se jedná a jak dlouho ji žák užívá
b) ihned přivolat rodiče do školy a informovat je o situaci
c) není-li psychický či fyzický stav žáka dobrý, doporučí škola návštěvu lékaře
d) doporučit rodičům, aby vyhledali odborníka a informovali se o problematice drogové závislosti
e) vysvětlit rodičům nutnost léčby žáka, důležitá je motivace k léčbě

b) žák je dealer

Postup při objevení dealera ve škole:

a) ihned informovat o dané situaci Policii ČR
b) ve spolupráci s Policií ČR podniknout další nezbytné kroky

c) podezření

Postup při podezření na zneužívání návykových látek:

a) přivolat rodiče do školy
b) šetrně osvětlit rodičům podezření
c) doporučit rodičům návštěvu odborníka
d) dohodnout se na dalším výchovném postupu

4. Řešení případů záškoláctví

Způsob a dobu omlouvání stanoví Školní řád a Metodický pokyn pro omlouvání absence žáka na základě školského zákona.
O mimořádné uvolnění žádají rodiče předem (písemně třídního učitele, ten zajistí další postup).
Školní docházku eviduje v třídní knize ve školním systému třídní učitel, který také s výchovným poradcem a s ostatními vyučujícími zajišťuje prevenci záškoláctví.

Postup při řešení záškoláctví

1. Zajistit důkazy o záškoláctví (pozdní dokládání omluvenek, kontakt s lékařem…), neomluvené hodiny se zaznamenají do třídní knihy ve školním systému.
2. Pohovor se školním metodikem prevence, výchovným poradcem a vedením školy zejména při větším počtu neomluvených hodin. TU vypracuje záznam o těchto jednáních.
3. V případě nezletilého žáka je pohovor veden se zákonnými zástupci (z těchto jednání vypracuje třídní učitel zápis).
4. Škola může informovat odbor sociální péče, pokud nastanou závažné skutečnosti a rodiče nespolupracují.

5. Řešení případů souvisejících se škodou na majetku

Každý žák školy se jedná tak, aby svým chování nezpůsobil škodu na majetku.

Postup při nahlášení krádeže žákem

1. O události pořídit záznam na základě výpovědi poškozeného.
2. Věc předat orgánům činným v trestním řízení (ohlásit na místní nebo obvodní oddělení Policie ČR), nebo poučit poškozeného žáka (jeho zákonného zástupce), že má tuto možnost.
3. V případě, že je znám pachatel, je třeba nahlásit věc orgánu sociálně-právní ochrany (byl-li pachatel mladší 18 let) a současně věc předat orgánům činným v trestním řízení.

Postup při vzniku škody na školním majetku

1. Jakmile vznikne škoda na školním majetku, je třeba o celé záležitosti vyhotovit záznam a pokusit se odhalit viníka.
2. V případě, že viníka škola zná, může na něm (jeho zákonném zástupci) vymáhat náhradu škody.
3. V případě, že nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého dítěte a školou k dohodě o náhradu škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou.

6. Řešení případů souvisejících se sebepoškozováním

Sebepoškozování je nezdravou a nebezpečnou strategií, jak zvládat náročné emoce a stres v životě. Krizový plán vychází k metodického doporučení MŠMT (Rizikové chování ve školním prostředí, Příloha č. 16 - Sebepoškozování).

Při zjištění sebepoškozování žáka/žákyně:

1. Zaměstnanec školy odvede žáka/žákyni do klidové místnosti, zajistí dohled nad žákem/žákyní.
2. Poskytne první pomoc - ošetří zranění, ev. poskytne žákovi/žákyni antistresové pomůcky.
3. Zaměstnanec školy neprodleně informuje ředitele školy a výchovnou poradkyni.
4. Vedení školy zhodnotí závažnost situace, v případě ohrožení života žáka neprodleně přivolá zdravotnickou záchrannou službu.
5. Pověřený zaměstnanec školy ihned kontaktuje zákonného zástupce žáka/žákyně a dohodne převzetí dítěte.
6. Následně provede Záznam ze situace.
7. Třídní učitel, výchovná poradkyně a vedení školy ve spolupráci se zákonnými zástupci vypracují následný postup přístupu k žákovi/žákyni po návratu do školy a seznámí s ním vyučující.